

ся купува и какъ и прѣзъ гдѣ ся прѣноси, още и коя стока гдѣ и какъ може ся занесе и продаде; зачто-то не имѣ сж показали въ что ся състон силж-тж, какъ и на кой начинъ може да ся ползува отъ едно нѣчто по-добрѣ, и зачто-то не сж могли да имѣ вдѣхнжть да имжть довѣріе единъ жъмъ другыго. А всичко това показва, че въ наши-ты училища или не сж ся прѣдавали Числителница, Землеописаніе, наука за тръговіж, и др. т. науки или сж ся чели само да ся намиратъ ученици-ти на работж, или пъкъ сж ся учили наопаки.

Втора причина за гдѣ-то трѣбва да ся промѣни досегашній рядъ въ училища-та ни е, че той не отговаря на сегашне-то врѣмя, въ кое-то живѣемъ. Врѣмена-та измѣнихж работы-ты по свѣта, та и ные трѣбва да промѣнимъ наши-ты: зачто-то, кой-то не напѣдва съ врѣмя-то, той назадва; какво-то смы были ние досега, — Сега хора-та не рѣжжть вече на рабушь, нѣ четжть по книгж; не пишжть вече съ орлево перо на дѣскж, нѣ съ златно писалче по коприенж хартиж, па и не смѣтатъ вече съ бобета и васулчета, нѣ по Смѣтницж. Днесъ хора-та не ходятъ съ волскы кола, нѣ врьчатъ съ огненны кола; на сегашне врѣмя не избадатъ съ ржжж по хылядо иглы за парж, нѣ съ кракъ гы произзвать и то по милліонъ за дукато; сега хора-та не работятъ съ силж, нѣ съ знаяніе и съ способность; не работятъ съ ржжж, нѣ съ умъ: той само заповѣда на огъня и жѣлѣзо-то и тѣ работятъ и искарватъ работж вмѣсто за одного за 100 и 1000 душъ. Сега не печалятъ хора-та съ спестяваніе отъ гърло, и съ яденіе соль и хлѣбъ, нѣ съ харченіе за добрж хранж, та да имѣ дръжатъ крака и да имѣ работи умъ, за да можжть да иджть по различни мѣста, гдѣ-то гы работа-та имѣ повыка: сега хора-та не нестятъ 60-тѣ пары да даджть на пощж-тж за едно писмо, нѣ даватъ 60 пжти по 60 пары за пощж и телеграфъ само да имѣ ся врьши работа, зачто-то това е душа-та на тръговіж-тж, кой-то иска да има алжжъ-веришь; сега хора-та ся не лѣнятъ отъ да пишжть на пріятели, были тѣи познати или не и близни или далѣчни, тѣ гы найджть по телеграфъ или по пощж, гдѣ-то сж, опознажть ся съ тѣхъ, споразумѣжть ся, заповѣдатъ имъ, и тѣ имъ пращатъ каквж-то стокж искать отъ фабрикж-тж — отъ извора, отъ пръвж ржжж; само тукъ